



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Táboře rozhodl soudkyní JUDr. Lenkou Pávkovou ve věci

žalobkyně: **Rerum Finance, s.r.o.**, IČO 03210235
sídlem Jungmannova 26/15, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému:

o zaplacení 31 576 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni částku 22 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 16. 1. 2025 do zaplacení do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Řízení o zaplacení částky 8 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 16. 1. 2025 do zaplacení se zastavuje.
- III. Žaloba o zaplacení částky 1 576 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně od 16. 1. 2025 do zaplacení se zamítá.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 1 565,30 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá vydání rozhodnutí, kterým by žalovanému byla uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 31 576 Kč s příslušenstvím uvedeným ve výroku tohoto rozsudku z titulu nesplněné povinnosti vyplývající žalovanému ze smlouvy o revolvingovém úvěru č. [REDACTED]

Shodu s prvopisem potvrzuje Vladislava Klečáková.

uzavřené mezi účastníky řízení dne 16. 8. 2024. Na jejím základě se žalobkyně zavázala poskytnout žalovanému finanční prostředky do výše sjednaného limitu s možností opakovaného čerpání. Načerpanou jistinu úvěru ve výši 30 000 Kč společně se smluvním úrokem ve výši 40 % měsíčně přirostlým za uplynulé období však žalovaný nesplácel a dostal se tak do prodlení. Proto žalobkyně úvěr zesplatnila k 15. 1. 2025. Do podání žaloby žalovaný zaplatil částku 8 000 Kč, další částky již neuhradil ani na základě předžalobní výzvy žalobkyně. Žalobou požaduje žalobkyně zaplacení žalovaným načerpané jistiny úvěru ve výši 30 000 Kč, smluvního úroku přirostlého za první měsíc doby čerpání úvěru v kapitalizované výši 1 576 Kč a úroku z prodlení.

2. V průběhu řízení vzala žalobkyně z důvodu úhrady provedené žalovaným ještě před podáním žaloby dne 29. 9. 2025 ve výši 8 000 Kč žalobu částečně zpět včetně zákonného úroku z prodlení ve výši 12 % z částky od 16. 1. 2025 do zaplacení. Soud proto podle § 96 odst. 2, 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) výrokem II. tohoto rozsudku řízení v uvedeném rozsahu zastavil. Podle § 10 odst. 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, kdy soud vrátí zaplacený soudní poplatek snížený o 20 %, nejméně o 1 000 Kč. Vzhledem k tomu, že výše soudního poplatku z částky, ohledně níž soud řízení zastavil, nedosahuje částky 1 000 Kč, nevznikl žalobkyni nárok na částečné vrácení tohoto poplatku.
3. Protože bylo možné věc rozhodnout na základě předložených listinných důkazů, soud vyzval žalovaného, aby se ve smyslu ustanovení § 115a o. s. ř. vyjádřil k tomu, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Zároveň soud připojil doložku, že nevyjádří-li se žalovaný k této výzvě, bude mít soud za to, že proti takovému postupu nemá námitek (§ 101 odst. 4 o. s. ř.). Žalobkyně souhlasila s rozhodnutím věci bez nařízení jednání již v rámci podané žaloby. Žalovaný se k výzvě soudu nevyjádřil. Proto soud rozhodoval na základě obsahu spisu.
4. Na základě úvěrové smlouvy č. [REDAKCE] sdělení o zesplatnění ze dne 15. 1. 2025, potvrzení o čerpání úvěru dne 16. 8. 2025 a 20. 8. 2024, předžalobní výzvy ze dne 16. 11. 2025 a sdělení Raiffeisenbank a.s. ze dne 21. 4. 2026 má soud za prokázané, že mezi žalobkyní a žalovaným byla dne 16. 8. 2024 uzavřena smlouva o spotřebitelském úvěru č. [REDAKCE] s možností opakovaného čerpání a úvěrovým limitem 22 000 Kč. Žalovaný načerpal celkem finanční prostředky ve výši 30 000 Kč. Žalovaný se ve smlouvě zavázal žalobkyni poskytnutou částku vrátit spolu se smluvním úrokem ve výši 40 % měsíčně, tj. 480 % ročně. Roční procentní sazba nákladů činila 5 539,39 %. Úvěr měl žalovaný splácet v pravidelných měsíčních splátkách ve výši úroku přirostlého za období od předcházejícího dne splatnosti, jistinu měl žalovaný splatit nejpozději ke dni ukončení smlouvy. Žalovaný však splátky na úrok ani na jistinu nehradil řádně, proto žalobkyně úvěr zesplatnila k 15. 1. 2026 a žalovaného vyzvala k plnění předžalobní výzvou ze dne 16. 11. 2025.
5. Podle § 2395 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“) se smlouvou o úvěru úvěrující zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky. Podle § 1970 o. z. po dlužníkovi, který je v prodlení se splácením peněžitého dluhu, může věřitel, který řádně splnil své smluvní a zákonné povinnosti požadovat zaplacení úroků z prodlení, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný. Výši úroku z prodlení stanoví vláda nařízením, neujedná-li si strany výši úroku. Podle § 1 odst. 2 o. z. nezakazuje-li to zákon výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchylně od zákona; zakázána jsou ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti. Podle § 580 odst. 1 o. z. je neplatné právní jednání, které se přiči dobrým mravům, jakož i právní jednání, které odporuje zákonu, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje. Podle § 588 odst. 1 o. z. soud přihlédne i bez návrhu k neplatnosti právního jednání, které se zjevně přiči dobrým mravům, anebo které odporuje zákonu a zjevně narušuje veřejný pořádek. Podle § 576 o. z. týká-li se důvod neplatnosti jen takové části právního jednání, kterou

lze od jeho ostatního obsahu oddělit, je neplatnou jen tato část, lze-li předpokládat, že by k právnímu jednání došlo i bez neplatné části, rozpoznala-li by strana neplatnost včas. Podle § 2991 odst. 1 o. z. kdo se na úkor jiného bez spravedlivého důvodu obohatí, musí ochuzenému vydat, oč se obohatil. Podle § 2993 o. z. plnila-li strana, aniž tu byl platný závazek, má právo na vrácení toho, co plnila.

6. Soud se v dané věci nejprve zabýval platností smlouvy o úvěru, neboť k případné absolutní neplatnosti smlouvy soud přihlíží ex offio a účastník v takovém případě nemusí tvrdit a namítat neplatnost takového úkonu, neboť soud je povinen zkoumat všechny důvody absolutní neplatnosti (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 833/2008). V dané věci se dle předložené smlouvy o úvěru ze dne 16. 8. 2024 žalovaný zavázal žalobkyni za poskytnutí finančních prostředků platit smluvní úrok ve výši 40 % měsíčně, tedy 480 % ročně. RPSN činila 5 539,39 %. Ohledně úroků z poskytnutých finančních prostředků (ať již formou úvěru či zápůjčky) existuje poměrně bohatá judikatura Nejvyššího soudu České republiky (dále jen NS ČR), kdy lze konkrétně uvést např. rozhodnutí ve věcech sp. zn. 21 Cdo 1484/2004, sp. zn. 20 Cdo 474/2006, sp. zn. 32 Cdo 2773/2009 a sp. zn. 32 Cdo 3516/2009, od kterých také není žádný důvod se v dané věci odchylovat. Konkrétně v rozhodnutí sp. zn. 21 Cdo 1484/2004 NS ČR dovodil, že *„Nemohou být žádné pochybnosti o tom, že nepřiměřeně vysoké úroky sjednané při peněžité půjčce jsou obecně považovány za odporující obecně uznávaným pravidlům chování a vzájemným vztahům mezi lidmi a mravním principům společenského řádu, a že tedy jsou v rozporu s dobrými mravy.“* Dále se v něm NS ČR odkázal na svoji ustálenou judikaturu ohledně pojmu dobrých mravů (viz NS ČR sp. zn. 21 Cdo 486/2002) a věc uzavřel se závěrem, že *„Vzhledem k tomu, že dohodnutá výše úroků (ve výši 60 % ročně) podstatně (téměř čtyřnásobně) přesahovala horní hranici této obvyklé úrokové míry, je za tohoto stavu věci odůvodněn právní závěr, že šlo o ujednání, které je v rozporu s dobrými mravy.“* Podle rozhodnutí NS ČR ve věci sp. zn. 32 Cdo 2773/2009 lze úroky z prodlení *„posoudit z hlediska souladu nebo rozporu s dobrými mravy pouze jako platné či neplatné a nelze je sbledat neplatné jen co do výše, která přesahuje rámec dobrých mravů.“* Veškerá tato judikatura vydaná za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen obč. zák.), je přitom plně použitelná i za účinnosti o. z. (viz Lavický, P. a kol., Občanský zákoník I., komentář, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, str. 2077–2091). Také Ústavní soud České republiky (dále jen ÚS) již v nálezu sp. zn. III. ÚS 4084/12 dospěl k závěru, že úvěrová smlouva s úrokem 79 % ročně a RPSN ve výši 115,32 % ročně (spolu s dalšími sankcemi) naplňuje svým obsahem kritéria zjevné nespravedlnosti a je namístě přistoupit k zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“). Tato judikatura se dále prohlubovala a např. nález ÚS ve věci sp. zn. II. ÚS 3194/18 dovodil, že v případě zcela a naprosto zjevného nesouladu přisouzeného plnění s dobrými mravy v neprospěch spotřebitele není vyloučeno, že již tato okolnost sama o sobě může vést k zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. V návaznosti na judikaturu ÚS pak NS ČR v rozhodnutích sp. zn. 20 Cdo 1857/2019, 20 Cdo 3811/2019, 20 Cdo 2884/2019 nebo 20 Cdo 75/2020 uzavřel, že přiznané plnění je ve svém souhrnu natolik nemravné a vedoucí k nepřiměřenému poškození dlužníka, že je namístě exekuci dle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. zastavit bez ohledu na pasivitu dlužníka, s tím, že další okolnosti se stávají podružnými, přičemž šlo o případy, kde se RPSN pohybovala od 94,98 % po 148,17 %, a jejíž zaplacení bylo zajištěno smluvními pokutami. Podepsaný soud má v souladu s právním názorem odvolacího Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře (např. rozsudek č. j. 15 Co 61/2022–69 ze dne 12. 4. 2022), že uvedené právní závěry NS ČR a ÚS, které ve své většině byly vysloveny v rámci exekučního řízení, jsou o to více použitelné i pro řízení nalézací. Podle uvedeného rozhodnutí: *„exekuční řízení je totiž už z principu určeno pouze pro faktický výkon rozhodnutí, nikoliv tedy pro nalézáni práva a pro přezkum exekučního titulu. I proto je vhodné a účelné, aby se posouzení platnosti spotřebitelských smluv o úvěru přesunulo už do řízení nalézacího, v němž je vydáváno meritorní rozhodnutí a jež je svou podstatou určeno k tomu, aby v něm byly posouzeny všechny relevantní aspekty hmotného práva.“*

7. V dané věci byl žalovaný dle smluvních ujednání povinen v souvislosti s poskytnutím úvěru platit žalobkyni smluvní úrok ve výši 480 % ročně z jistiny poskytnutého úvěru v pravidelných měsíčních splátkách. Obvyklá výše úroků dle obecně dostupného přehledu statistických údajů zveřejněných Českou národní bankou pro období srpen 2024 přitom pro korunové úvěry poskytnutými bankami domácnostem v ČR na spotřebu v průměru 8,81 % ročně. Sjednaná výše úroku tedy dosahuje sama o sobě více jak mnohonásobku obvyklé hodnoty úrokové sazby a způsobuje tím rozpor uzavřené smlouvy s dobrými mravy. Neobstojí argumentace, že se jednalo o vyjádření svobodné vůle účastníků s důsledky pacta sunt servanda, neboť korektiv dobrých mravů se uplatňuje právě na smluvní ujednání. Smluvní ujednání přece nejsou vyloučené ze soudního přezkumu, naopak tyto musí soud ex offio vždy přezkoumávat z hlediska souladu s dobrými mravy. „*Následkem rozporu s dobrými mravy je podle § 580 odst. 1 neplatnost právního jednání, ve spojení s ustanovením § 588 je třeba dospět k závěru, že se jedná vždy o neplatnost absolutní.*” (viz výše uvedená odborná literatura, str. tamtéž). Na toto posouzení nemá žádný vliv § 1793 o. z. nebo § 1813 o. z., neboť jimi nejsou vyloučena ustanovení o absolutní neplatnosti právního jednání, které je zjevně v rozporu s dobrými mravy; právě k takovému absolutně neplatnému právnímu jednání došlo v dané věci. K tomu lze ještě dodat, že v daném případě se jednalo o vztah spotřebitele a podnikatele.
8. Podle výše uvedené judikatury NS ČR, která navazuje na judikaturu ÚS (viz celá řada rozhodnutí ÚS uváděná ve zmíněných rozhodnutích NS ČR), je třeba zkoumat neplatnost spotřebitelských smluv způsobenou nepřiměřenými úroky nikoli izolovaně, ale v celém souhrnu uzavřené spotřebitelské smlouvy, neboť není přípustné nepřiměřené vychýlení v právech a povinnostech stran v zásadní neprospěch spotřebitele. Ve výše uvedených rozhodnutích, která se týkala další fáze uplatnění práva v exekučních řízeních, a to právě ve věcech spotřebitelských smluv o poskytnutí peněžních prostředků, bylo dovozeno, že v případě takového nepřiměřenosti se neplatnost vztahuje na celý závazkový vztah. NS ČR dovodil, že pokud jsou povinnosti dlužníka ve svém kontextu nepřiměřené jeho právům, že je na místě exekuci zcela zastavit, a tedy smlouvu je třeba jako celek považovat za neplatnou (viz v podrobnostech shora uvedená judikatura). Tak je tomu i v dané věci, kdy se žalovaný zavázal žalobkyni uhradit společně s poskytnutým úvěrem i smluvní úrok ve výši 480 % ročně. Z výše uvedených závěrů vyplývá, že poskytnutí peněžních prostředků žalovanému je s ohledem na absolutní neplatnost smlouvy o úvěru třeba posoudit jako plnění bez právního důvodu, tedy bezdůvodné obohacení dle § 2991 odst. 1 o. z. Žalobkyně poskytla žalovanému částku ve výši 30 000 Kč. Na tuto částku uhradil již 8 000 Kč, tj. je povinen žalobkyni vrátit 22 000 Kč, když žalobkyně má právo na vrácení toho, co bylo plněno (§ 2993 o. z.). Nárok žalobkyně na zaplacení částky 22 000 Kč včetně úroku z prodlení v zákonné výši je tedy důvodný. Naopak důvodný není vzhledem k závěru soudu o absolutní neplatnosti uzavřené smlouvy o úvěru nárok žalobkyně na zaplacení smluvního úroku a souvisejícího úroku z prodlení. V této části soud žalobu zamítl. Lhůtu k plnění soud určil podle § 160 odst. 1 o. s. ř.
9. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 2 o.s.ř. tak, že přiznal žalobkyni, jež byla v řízení úspěšnějším účastníkem, nárok na náhradu nákladů řízení v částce 1 565,30 Kč, přičemž tato částka představuje 39,34 % z jejich celkové výše (rozdíl úspěchu v řízení v rozsahu 69,67 % a úspěchu žalovaného v rozsahu 30,33 %). Tyto náklady sestávají ze zaplaceného soudního poplatku v částce 1 579 Kč a nákladů zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1 a § 14b vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, (dále jen „a.t.”) z tarifní hodnoty ve výši 31 576 Kč sestávající z částky 700 Kč za každý ze tří úkonů právní služby realizovaných před podáním návrhu ve věci včetně tří paušálních náhrad výdajů po 100 Kč dle § 14b odst. 5 písm. a) a.t.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích – pobočce v Táboře, prostřednictvím Okresního soudu v Táboře. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalovaný povinnosti uložené mu tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalobkyně domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

Tábor 28. května 2026

JUDr. Lenka Pávková v. r.
soudkyně